

Sygn. akt I Cupr 149/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Belchatowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR P. F.

Protokolant: st. sekr. sąd. Monika Cichanowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 lipca 2016 r. w B.

sprawy z powództwa Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.

przeciwko M. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt I Cupr 149/16

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 26-11-2015 r. powód (...) Sp. z o. o. wniósł o zasądzenie od M. K. kwoty 201,90 zł z odsetkami ustawowymi tytułem zapłaty opłaty dodatkowej i należności przewozowej a także o zwrot kosztów sądowych i zastępstwa procesowego.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym dnia 04-12-2015 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uwzględnił żądanie pozwu.

Od nakazu zapłaty pozwana wniosła sprzeciw podnosząc, że obciążenie ją przez powoda kwotą 201,90 zł jest bezpodstawne.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana w dniu 07-01-2015 r. korzystała z usług przewozowych lokalnego transportu zbiorowego w Ł. na linii autobusowej 98, świadczonych przez powodową Spółkę.

(okoliczność niesporna)

Usługi przewozowe świadczone przez powodową Spółkę są płatne. Podróżny w czasie korzystania z usług przewozowych powinien mieć przy sobie ważny (skasowany) bilet.

(okoliczności niesporne)

Uchwałą Nr XXXI/551/12 Rady Miejskiej w Ł. z dnia 25 stycznia 2012 r. (publ. Dz. Urz. Woj. Ł.. 2012.517) zostały ustalone przepisy taryfowe dotyczące przewozu osób w środkach komunikacji lokalnego transportu zbiorowego w Ł.. Zgodnie z §5 ust. 2 z dniem 1 stycznia 2013 r. wszedł w życie załącznik Nr 3 do uchwały określający rodzaje i ceny biletów komunikacji lokalnego transportu zbiorowego w 2013 r., w myśl którego bilet normalny jednorazowy, czasowy, na wszystkie linie z możliwością przesiadania się, ważny od momentu skasowania do 20 minut kosztuje

2,60 zł, do 40 minut 3,40 zł, do 60 minut 4,40 zł, 24 godzinny 12,00 zł. Natomiast bilet normalny jednorazowy, kasowany bez możliwości przesiadania się, ważny od momentu skasowania na wszystkich liniach, wyłącznie w pojeździe, w którym został skasowany, do zakończenia kursu tego pojazdu kosztuje 3,80 zł.

W myśl §2 Przepisów taryfowych w lokalnym transporcie zbiorowym Miasta Ł. pierwszą czynnością, jaką pasażer jest zobowiązany uczynić bezpośrednio po wejściu do pojazdu jest uiszczenie opłaty za przejazd. Uiszczenie opłaty może nastąpić poprzez:

1. skasowanie w odpowiednim urządzeniu (kasowniku) znajdującym się w pojeździe:
  - a) biletu papierowego (biletów papierowych) jednorazowego o łącznym nominale równym co najmniej opłacie za podróż w wybranym przez niego przedziale czasowym,
  - b) biletu jednorazowego;
2. zakup biletu za pomocą systemu płatności mobilnych, to jest systemu poboru opłat, w którym fakt wniesienia opłaty nie jest potwierdzony wydaniem biletu papierowego.

W §6 Przepisów taryfowych zostały wskazane osoby uprawnione do ulgowych przejazdów, zaś w §7 jakimi dokumentami winny te osoby legitymować się by być uprawnionymi do ulgi.

W razie stwierdzenia przez kontrolera braku biletu lub posiadania nieważnego biletu za przejazd osoby lub braku dokumentu uprawniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu pasażer zobowiązany jest do uiszczenia opłaty dodatkowej w wysokości 200 złotych podlegającej zapłacie w terminie 30 dni od daty wystawienia dokumentu zobowiązującego do jej uiszczenia oraz opłaty za podróż o wartości równej cenie biletu jednorazowego (§9 Przepisów przewozowych). Opłatę dodatkową obniża się o 65% w przypadku jej wniesienia w terminie 7 dni od wystawienia dokumentu zobowiązującego do jej uiszczenia.

(okoliczności niesporne)

Pozwana skasowała bilet o nominale 1,30 zł o godzinie 11:40. Osoba będąca kontrolerem skasowała swój bilet także o godzinie 11:40.

(dowód: wezwanie do wniesienia opłaty dodatkowej k. 24; skasowany bilet pozwanej k. 33).

M. K. 07-01-2015 r. po wejściu do autobusu nr (...) zdjęła rękawiczki, wyciągnęła z torebki portfel, z niego bilet. W tym momencie wszedł do autobusu mężczyzna, którego pozwana przepuściła do skasowania biletu, a następnie sama skasowała bilet. Po tym wspomniany mężczyzna poprosił pozwaną o okazanie biletu i wylegitymował się jako kontroler. Między wejściem przez pozwaną do autobusu a dojechaniem do następnego przystanku, na którym wszedł mężczyzna okazujący się kontrolerem, minęła około 1 minuta.

(dowód: zeznania pozwanej k. 35)

Sąd w ustaleniach faktycznych oparł się na zeznaniach pozwanej, które są spójne, logiczne i których wiarygodność nie wzbudziła wątpliwości, nie były też kwestionowane przez stronę powodową. Czas rozpoczęcia kontroli biletów i czas skasowania biletu wynika także ze złożonego przez pozwaną skasowanego biletu (koperta k. 33) oraz załączonej do pozwu kopii wezwania do wniesienia opłaty dodatkowej z fragmentem skasowanego biletu (k. 24). Mając na uwadze okoliczności sprawy Sąd przyjął zgodnie z doświadczeniem życiowym, że ten ostatni potwierdza fakt i czas rozpoczęcia kontroli. Na obu biletach (na karcie 24 przedstawiona jest kopia innego biletu niż złożony przez pozwaną, pierwszy jest skasowany na spodniej stronie, drugi na wierzchniej) widnieje taki sam numer potwierdzający skasowanie (oba bilety zostały skasowane tego samego dnia w tym samym autobusie), cztery ostatnie cyfry oznaczają godzinę (1140). Godzina ta została też wpisana w wezwaniu do wniesienia opłaty dodatkowej.

W zakresie okoliczności niespornych wystarczające było oparcie się na oświadczeniach powoda zawartych w uzasadnieniu pozwu.

Sąd Rejonowy ocenił i zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu, strony niniejszej sprawy łączyła umowa przewozu, na mocy której przewoźnik zobowiązany był w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia osoby, a korzystający z usługi winien uiścić stosowne wynagrodzenie. W świetle art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. „Prawo przewozowe” (tekst jednolity: Dz.U.2015.915 z późn. zm.) umowę przewozu zawiera się przez nabycie biletu na przejazd przed rozpoczęciem podróży lub spełnienie innych określonych przez przewoźnika lub organizatora publicznego transportu zbiorowego warunków dostępu do środka transportowego, a w razie ich nieustalenia – przez samo zajęcie miejsca w środku transportowym. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności za przejazd oraz dane potrzebne do ustalenia zakresu uprawnień podróжного (art.16 ust. 2 ustawy Prawo przewozowe).

Uchwałą Nr XXXI/551/12 Rady Miejskiej w Ł. z dnia 25 stycznia 2012 r. (publ. Dz. Urz. Woj. Ł.. 2012.517) zostały ustalone przepisy taryfowe dotyczące przewozu osób w środkach komunikacji lokalnego transportu zbiorowego w Ł., gdzie w §9 przewidziano, że w razie stwierdzenia braku ważnego biletu za przejazd osoby lub braku dokumentu uprawniającego do bezpłatnego lub ulgowego przejazdu pasażer zobowiązany jest do uiszczenia opłaty dodatkowej w wysokości 200 złotych podlegającej zapłacie w terminie 30 dni od daty wystawienia dokumentu zobowiązującego do jej uiszczenia oraz opłaty za podróż o wartości równej cenie biletu jednoprzejazdowego.

Zgodnie z ogólną zasadą rozkładu ciężaru dowodu wynikającą z art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Powód nie udowodnił, że pozwana nie miała skasowanego biletu korzystając z usług przewozowych świadczonych przez niego. Nie jest sporne, że usługi świadczone przez powodową Spółkę były płatne, a osoba rozstająca z tych usług musiała mieć ważny (skasowany) bilet o nominale określonym w przepisach taryfowych obowiązujących u przewoźnika. Zgodnie z art. 33a ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tekst jednolity: Dz.U.2015.915 z późn. zm.) przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona, legitymując się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, może dokonywać kontroli dokumentów przewozu osób lub bagażu. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego dokumentu przewozu przewoźnik lub organizator publicznego transportu zbiorowego albo osoba przez niego upoważniona pobiera właściwą należność za przewóz i opłatę dodatkową albo wystawia wezwanie do zapłaty (art. 33a ust. 3). Dla udowodnienia twierdzenia o braku ważnego biletu u pozwanej powód załączył kopię wezwania do wniesienia opłaty dodatkowej na którym wskazano, że bilet był skasowany po ogłoszeniu kontroli. Z zeznań pozwanej wynika jednakże, że bilet skasowała niezwłocznie po wejściu do autobusu, przy czym między wejściem do autobusu a skasowaniem biletu minął krótki czas potrzebny do zdjęcia rękawiczek (zdarzenie miało miejsce w styczniu), wyjęcia portfela z torebki i wyjęcia biletu z portfela. Pozwana przyznaje, że rzeczywiście skasowała bilet po tym, jak skasował swój bilet mężczyzna, który okazał się kontrolerem. Jednak nie można czynić jej zarzutu, że odwlekała skasowanie biletu ponad potrzebny czas (np. aby zaoszczędzić go dla innego przejazdu), a poza tym z jej zeznań wynika, że kontrola biletów była ogłoszona już po skasowaniu biletu przez nią.

Złożone wezwanie do wniesienia opłaty dodatkowej jest dokumentem prywatnym, który zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Dokument prywatny nie korzysta z domniemania zgodności z prawdą złożonych w nim oświadczeń - formalna moc dowodowa tego dokumentu nie przesądza jego mocy materialnej. Dokument prywatny nie jest sam przez się dowodem rzeczywistego stanu rzeczy(por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie I ACa 238/15, opubl. LEX nr 1797159). Formalna moc dowodowa dokumentu prywatnego wyraża się w tym, że zawarte w nim oświadczenie pochodzi od osoby, która złożyła podpis na dokumencie, jednakże nie rozciąga się ona na okoliczności towarzyszące złożeniu oświadczenia. Nie przesądza ona sama przez się o mocy materialnej dokumentu (kwestii jego

ważności, skuteczności, a także prawdziwości). Dokument prywatny nie jest więc dowodem rzeczywistego stanu rzeczy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie VI ACa 1031/14, opubl. LEX nr 1794400).

Pozwana już w sprzeciwie od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym zaprzeczyła wszystkim twierdzeniom faktycznym, w szczególności wynikającym z dokumentu prywatnego w postaci wezwania do wniesienia opłaty dodatkowej. Trzeba dobitnie wskazać, że to na powodzie spoczywa ciężar wykazania twierdzeń faktycznych, na podstawie których formułował żądania pozwu, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 6 k.c., a nie pozwana ma wykazać jaki był rzeczywisty stan rzeczy. Przez fakty w rozumieniu art. 6 k.c. należy rozumieć wszelkie okoliczności, z którymi normy prawa materialnego wiążą skutki prawne, w tym więc powstanie i treść stosunku prawnego. Uwzględniając treść tego przepisu wierzyciela dochodzącego od dłużnika spełnienia świadczenia obciąża ciężar wykazania przysługującej mu wobec dłużnika wierzytelności, tj. wykazania wszystkich faktów, z którymi właściwe przepisy materialne wiążą powstanie wierzytelności o określonej treści i rozmiarze (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie V CSK 312/14, opubl. LEX nr 1712826).

Skoro dokument prywatny nie jest dowodem rzeczywistego stanu rzeczy, należało uznać, że powód nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów potwierdzających twierdzenia zawarte w pozwie w zakresie naruszenia przez pozwaną umowy przewozu i związanych z nią obowiązków pasażera i podstaw obciążenia pozwanej opłatą dodatkową.

Wobec dokonanych ustaleń powództwo musiało ulec oddaleniu.